

פרוטוקול מס' 244
מישיבת ועדת הפנים ואיכות הסביבה
מיום ו' ג' טבת תשל"ז 24.12.76 שעה 8.30

נכחור:

חברי הועדה: י. ארידור - יו"ר
נ. אליעד
י. בארי
א. יפה
ב. מואב
ב.צ. קשת
י. תמיר

מוזמנים: מ. גלס - משרד המשפטים
י. מינץ - משרד התחבורה
י. אגרס - משרד האוצר
מ. סישון - משרד התחבורה
י. חנוך - משרד התחבורה
י. המל - משרד התחבורה
נ. אשל - משרד התחבורה
א. כרמל - משרד התחבורה
נ. רודיס - משרד התחבורה

מזכיר הועדה: י. ברזני

ר ש מ ה: א. גוטמן

סדר היום: הצעת חוק לתיקון פקודת שפיכתם של שמנים לתוך מי הים

=====

670.

(מתקבל ביום 4.1.77)

היו"ר י. ארידור: אני פותח את הישיבה ומקדם בברכה את האורחים.

י. תמיר: אדוני היו"ר וחברי הוועדה, אני רוצה לשאול אם היו"ר צפה אמש בשידור "כלבו-סק" בכל הנוגע לחברת "שמגר" וכל מה שנתגלה בשידור כבלתי תקין, ומה תגובתו.

היו"ר י. ארידור: לפי מה שהיה בשידור, יוצא שחברה התקשרה עם המשטרה במיכרוז לגרירת מכוניות, ובחווזה הזה היו הגבלות על הסכומים שהחברה רשאת לגבות מהאזרחים, לפי תנאי המיכרוז. אתמול, התברר, שהחברה הזאת גובה סכומים מעל ומעבר לסכומים הקבועים במיכרוז, ונוצר הרושם שהמיכרוז הוא פיקטיבי מצד החברה.

נצ"מ תורג'מן הגדיר את מעשה החברה כמעשה רמיה, והוא אמר שהוא ינקוט בכל הצעדים הדרושים. מה שהיה חסר בשידור, זה הודעה, על כך שהוא הולך לנקוט בהליכים פליליים.

אני מציע: אם הוועדה מוכנה - אז הוועדה - ואם לא - אני אפנה. אני מציע, שהוועדה תפנה ליועץ המשפטי לממשלה, שיתחיל בטיפול בנושא הזה בנושא פלילי.

ג. אליעד: איננו חוקרים פליליים ואם נתחיל לעסוק בכל דבר כזה, נחדל להיות ועדה. אם היו"ר רוצה לפנות - בבקשה. אב, באפן פרטי. בתור יו"ר הוועדה, לא היתי מציע לך לפנות. האם אנחנו צריכים לעורר אותם לחקור? הלא בזה יוצא שאנו מביעים אי-אמון בכשרם ובנכונותם.

היו"ר י. ארידור: אני חושב, שההופעה של נצ"מ תורג'מן היתה בסדר גמור. אבל, לפעמים צריך לגלות יוזמה. אני חושב, שבנושא זה לא כדאי שהוועדה תפעל על פי הצבעה. לפיכך, אני אפנה ליועץ המשפטי לממשלה, אבל לא בשם הוועדה.

ג. אליעד: זה בודאי יפורסם?

היו"ר י. ארידור: כן. אני חושב, שטוב שיתפרסם בעתון שיש תגובה על כך.

ג. אליעד: אני מציע שבמספר החדשים עד הבחירות לא נהפוך את הבמה לפרסומים.

1. הצעת חוק לתיקון סעיף 1 של שמנים לתוך מי הים

היו"ר י. ארידור: יש לפנינו הצעות לתיקונים נוספים, בעקבות הדיונים בוועדה, כפי שהם מוצעים ע"י המשרדים הממשלתיים הנוגעים בדבר. האם ההצעות האלה מוסכמות על המשרדים?

י. מינץ: זאת הצעה, שסוכמה ע"מ משרד התחבורה עם הממונה על החקיקה במשרד המשפטים. לפי מהלך הדברים, אני יכול לאמר, שההצעה היא גם על דעת האוצר. זאת, בלי לקבוע מראש מה יהיה גובה האגרה או ההטל לקרן שמירת איכות הסביבה, ומה יהיו בדיוק היעודים שלה. היעודים של הקרן שעונים הסכמה בין שרי התחבורה והאוצר. הבאנו רק את התיקונים הנוגעים לדיוני הוועדה. ביחס לטעיפים בחוברת הכוולה, היו דעות שונות לגבי הסכומים.

היו"ר י. ארידור: נתחיל בתיקונים, ולפי העמדה שלנו לגבי התיקונים נקבע את עמדתנו לקנסות.

מ. סיטון : (קוראת את ההצעה)

1. בסעיף 3 א' לפקודה -
(א) בסעיף קטן (1) לפני המלים "למנהל הנמל" יבוא: "ליועץ המשפטי לממשלה או לכא כחו או";
(ב) בסעיף קטן (3) לפני המלים "מנהל הנמל" יבוא: "היועץ המשפטי לממשלה או בא כחו או", ואחרי המלים: "כדי לחייב את" יבוא: "היועץ המשפטי לממשלה או את בא כחו או את".

י. מינץ : אנחנו מבקשים לעשות כאן תיקון שכני, כפי שהדבר מקובל בכל אישום פלילי מסוג זה, שהסמכות תהיה לא שני מנהל הנמל בלבד, אלא גם של היועץ המשפטי לממשלה.

י. תמיר : אני תומך ברעיון הסמון בהצעה הזאת ובתיקון הזה. התיקון הזה מועיל.

ב.צ.קשת : האם הכוונה לתת רשות נוספת או הכוונה היא להוציא את זה מידי מנהל הנמל? מה התוספת הזאת? תן לי בבקשה דוגמא איפה שהרשות המשפטית מתחברת עם הרשות האדמיניסטרטיבית כדי להגיש תביעה.

נ. אליעד : מדוע אי אפשר לוותר על מנהל הנמל?

י. מינץ : הכוונה בתיקון היא, שהסמכות תהיה ליועץ המשפטי לממשלה ולמנהל הנמל. לכאורה, אפשר היה להסתפק ביועץ המשפטי לממשלה ובאי-כחו, אלא שיש מקרים דחופים וטוב שיש אפשרות מידית של מנהל הנמל לפעול. אם אנחנו רוצים שיתוף פעולה של מנהלי הנמלים ושל רשות הנמלים כדי להדביר זיהומים, צריך לגייס את כל הגורמים היכולים לעזור.

היו"ר י. ארידור: אבל היועץ המשפטי יכול להסמיך את מנהל הנמל.

י. תמיר : זאת חקיקת מעבר מיוחדת במינה. עד עכשו המנהל היה קובע, וכל אחד מהמנהלים נהג לפי הנטיות שלו; האחד התחשב בזה, והאחר חשב שזה מה בכך. היום, יש עליו שוט. בתנאים הישראליים המיוחדים, המנהל הוא כבר היום האיש המוסמך. למעשה, מוציאים את הדבר מידיו. אז צריך ללכת בדרך די שבירה. הוא ידע תמיד, שמעליו יש המוסד העליון המשפטי, היכול להעמיד אותו בפני עובדות מוגמרות, והוא יהיה זהיר. זה לא היה בעבר באשקלון.

ב.צ.קשת: שאלתי נשארתי בגדר שאלה, ולא כהתנגדות.

היו"ר י. ארידור: אנו מאשרים את סעיף 1 כפז שהוא.

מ. ביטון : (קוראת סעיף 4 בהצעה)

סעיף 4. במקום סעיף 7 לפקודה יבוא:

7. מי שהורשע בעבירת שפיכת שמן כמתואר בסעיף 3, חייב בתשלום ההוצאות שהוציא (1) לניקוי הים, החוף וכל אשר זוהם על ידי השמן שנשפך או שהוזרם אגב ביצוע אותה עבירה.

חבות בהוצאות הניקוי

(2) למניעת הזיהום על ידי השמן שנשפך או שהוזרם כאמור או לצמצומו.

האדם הזכאי לתשלום ההוצאות כאמור בסעיף זה, יהא מי שבית המשפט, אגב ההרשעה, קבע שהוציאן, אם קבע כך.

היו"ר י. ארידור: במקום "עבירת שפיכת שמן" יהיה כתוב: "בעבירה לפי סעיף 3...".

י. מינץ: מנהל אגף הספנות ביקש לתקן את הפיסקה האחרונה, ובמקום "למניעת הזיהום..." לכתוב: "לאיתור השמן שנשפך, למניעת התפשטותו, צמצום הנזק ומניעת הזיהום".

נ. אליעד: האם מניעת הזיהום לא כוללת את כל הדרכים כגון לאתר, לצמצם וכו' לפעמים, כשמפרטים יותר מדי, יוצא שמוציאים דברים מסוימים, בעוד שמניעת זיהום זה כבר כולל דברים רבים.
אני מציע שלא תהיה המלה "כמתואר". זה לא מקובל.

היו"ר י. ארידור: לא תהיה המלה "כמתואר", אלא יהיה: "בעבירה לפי סעיף 3".

הפרוט, אשר הציע מר מינץ, הוא באמת יותר טוב. יכול להיות מצב, שאת הזיהום כבר אי אפשר למנוע, אבל יש עוד בהחלט מקום לפעולות האחרות.

אני רוצה, באמת, שגובה ההוצאות יהיה תלוי במקרה המיוחד שקרה. זה לא ענין שבמקרה שתהיה זרימת שמן, יקימו מיתקנים ללא קשר לכמות הזיהום.

נ. אליעד: מדובר באותו שמן שהושפך באותו מקום.

היו"ר י. ארידור: אם כך, זה יהיה: "לאיתור השמן שנשפך, למניעת הזיהום על ידו והדברתו, וצמצום הנזק שנגרם ע"י השמן שנשפך או שהוזרם".

ב.צ. קשת: אם מתחילים באיתור השמן, והאיתור לא היה צריך להעשות, אז כל מה שעושים אחרי זה - לא חל עליו.

היו"ר י. ארידור: תלוי באיזה שלב נעשה האיתור.

י. מינץ: מדובר כאן בסידרה של פעולות, ובהחזר הוצאות בגין אחתן מהן או כלן.

מ. גלס: אני יכל לתאר לעצמי מקרה, שמצליחים לאתר את השמן, אבל הגסיבות הן כאלה שלא יכולים לעשות דבר, ואז צריך לפחות לשלם את הוצאות האיתור.

היו"ר י. ארידור: בפיסקה האחרונה צריך להיות: "האדם הזכאי לתשלום ההוצאות כאמור בסעיף זה יהא מי שבית המשפט, אגב גזר הדין, קבע שהוציאן, אם קבע כך". וזה במקום המלה "הרשעה".

סעיף 7 מתוך סעיף 4 א ו ש ר.

מ. סיטון : (קוראת את ההצעה)

- חיוב בהוצאות 7.א. (1) בית המשפט שהרשיע אדם בעבירה על סעיף 3, בנוסף לכל עונש שיטיל על הנשפט לחייב אותו בתשלום ההוצאות כאמור בסעיף 7, יהא סכומן אשר יהא, אם הוגשה לו על כך בקשה על ידי מי שהוציאן; שר המשפטים רשאי לקבוע סדרי דין מיוחדים להגשת בקשה לפי סעיף זה;
- (2) בבואו לחייב את הנאשם בהוצאות לפי סעיף זה, לא יהא בית המשפט קשור בדיני הראיות, ורשאי הוא לקובען לפי אומדן;
- (3) חיוב ותשלום הוצאות לפי סעיף זה, הוא לענין ערעור הנאשם ולענין גבית הסכום שנפסק, כפסק דין של אותו בית משפט שניתן בתובענה אזרחית של הזכאי נגד החייב בו.
- (4) הורשעו בעבירה כאמור בסעיף קטן (א) יותר מאדם אחד, רשאי בית המשפט, בחיוב לפי סעיף זה להטיל את ההוצאות על כלם יחד וכל אחד מהם לחוד, או על כלם או מקצתם ולקבוע את החלק בסכום ההוצאות שתשלומן יוטל על כל אחד מהחייבים, הכל לפי שנראה לבית המשפט בנסיבות הענין.
- (5) שום דבר בסעיף זה לא יתפרש כאילו הוא גורע מזכותו של מי שהוציא את ההוצאות לתבוע אותן או חלק מהן שתשלומן לא נפסק לפי סעיף זה בדרך של תביעה רגילה.

מ. גלט :
הסעיף הקודם, שאתם אישרתם, קבע קדם כל את הזכות לתשלום ההוצאות, להבדיל מאכיפת הזכות. יש נסיבות שהזכות הזאת קיימת על פי החוק הקיים. זה באותו מקרה, שהאדם שהוציא את ההוצאות, ואשר נגרם לו נזק, והיתה עילה של רשלנות.

אבל, כפי שאנו יודעים, האדם המוציא את ההוצאות, על כל הפרטים שפורטו בסעיף 7, לעתים רחוקות מזדהה עם האדם שנגרם לו נזק. כעת, אנו מציעים לקבוע מערכת כדי לגבות את ההוצאות האלה אגב ההרשעה או אגב מתן גזר הדין בפלילים.

היו"ר י. ארידור : ז"א 7.א. זה תהליך הביצוע של סעיף 7. אם כך, מדוע אתם מפרידים את זה מסעיף 7?
הפרוצדורה של 7.א. היא ביצוע של סעיף 7.

מ. גלט :
השאלה היא אם יש מטרה לשינוי מטריאלי או רק שינוי נוסח? מה שמוצע כאן זה משהו המקביל לאותה הסמכות הניתנת היום לבית המשפט.

היו"ר י. ארידור : מה שכתוב בסעיף 7.א. (1), שבית המשפט רשאי לחייב אותו כאמור בסעיף 7 - האם זה אפשרי מחוץ לגזר הדין או רק בתוך מסגרת גזר הדין?

מ. גלס : הברירה בידי האדם שהוציא את ההוצאות.

היו"ר י. ארידור : אם כך צריך לכתוב בסעיף 7.א. שזה בשעת מתן גזר הדין, פרט ל-7.א(5).

נ. אליעד : אין צרך בהפרדה.

מ. גלס : אמרתי בדברי הקודמים, שבחוק הקיים אין היום עילה לתביעה להוצאות, זולת אם אדם הוציא את ההוצאות הוא גם האדם שניזוק. לכן, המטרה העיקרית של סעיף 7 היא קדם כל לקבוע: אתה זיהמת, הורשעת בעבירה, ואתה חייב בתשלום ההוצאות.

נ. אליעד : בית המשפט יכול להסתפק בגזר-הדין בכך שהוא קובע שרשות זאת וזאת היא היא שהוציאה את ההוצאות לענין ניקוי הים, ואם הדבר הבה הוא כך, אז זה מחייב כל בית משפט, שלאחר מכן ידון בתביעה. לא אותו בית משפט שהרשיע. אני אומר, שהברירה בידי בית המשפט, כשהוא הרשיע, לאמר. אחת מאלה: או שהוא יכול לאמר שהוא בכלל לא נכנס לשאלה של ההוצאות ואיננו קובע כרגע מי הוציא הוצאות לניקוי הים,

י. בארי : בסוף סעיף 7 אתה אומר: "אדם הזכאי לתשלום ההוצאות...". וזה טעון ניסוח אחר של סעיף 7 וסעיף 7.א.

מ. גלס : אני הצעתי שתהיה ברירה בידי בית המשפט. יש כאן ברירה משולשת. בית המשפט יכול לאמר, שהדבר כה מסובך, שאיננו רוצה להכנס לשאלת ההוצאות.

אפשרות שניה: בית המשפט אומר, למשל, שזה ברור שרשות שמורת הטבע הוציאה את ההוצאות, וכך הוא קובע. אבל, שער ההוצאות הוא דבר די מסובך, ואז רשות שמורות הטבע תגיש את התביעה, ובעובדה הזאת שרשות שמורות הטבע היא שהוציאה את ההוצאות, זאת כבר קביעה.

אפשרות שלישית: בית המשפט אומר, שהענין כל כך פשוט, שהוא גם מוכן לקבוע את השיעור.

י. בארי : דומני, שהכוונה הכללית ברורה. יש מצבים - אם נעשה הקבלה עם חוק דיני ענשין - בהם יכול בית המשפט, אגב הרשעה, עם גזר הדין לאמר שלקובל מגיעים פיצויים בסכום מסויים. הוא יכל להגיד, שזה מסובך ותוגש תביעה נפרדת. כאן, יש דבר נוסף, כי אין תמיד קובל פרטי. יש בעיה מי הוציא את ההוצאות, ומה סכום ההוצאות. בית המשפט יכול גם לקבוע, שלגורם פלוני מגיע פיצוי או שיפוי ההוצאות, והוא יכול גם לקבוע את שיעור הפיצוי או השיפוי. הוא יכול לאמר, שמגיע אבל לא מוכן לקבוע כמה. הוא יכול להגיד, שאיננו מוכן לקבוע מי הוציא את ההוצאות ובאיזה שיעור, ותוגש תביעה נפרדת.

היו"ר י. ארידור : סכום הפיצויים ייקבע בבית המשפט בעת גזר-הדין, אם הובאו ראיות. לא קבע בית הדין שמגיע פיצויים - רשאי מי שהוציא את ההוצאות, להגיש תביעה לבית המשפט כדי שיחייב בסכום המגיע. הכוונה היא לאותו בית המשפט. הכוונה היא, שסכום הפיצויים ייקבע ע"י בית המשפט בעת גזר הדין, אם מצא זאת לנכון. לא קבע בית המשפט את הסכום, ולא את האדם - רשאי מי שרואה עצמו כזכאי לקבלת ההוצאות, לפנות לבית המשפט לחייב את מי שצריך לשלם את ההוצאות.

ג. אליעד: אם זה שהוציא את ההוצאות ותובע את ההוצאות, צריך לאפשר לו להופיע ולבקש, אבל לפצל את זה כך שבהליך אחד יתבע ובהליך שני יתבע את השעור - זה לא נראה לי. בחוק דיני עונשין, או שיש הוכחה או שלא, או שהשופט אומר: תגיש תביעה נפרדת. בדיני עונשין לא מתחילים לשמוע אותך ואחר כך אומרים בשלב מסויים שזה מסובך ולא רוצים לשמוע אותך, אלא או שבית המשפט מוכן לפתוח בדיון או לא.

כאן, במקרה שאנו דנים, ידונו באותו מקרה כמה פעמים: קדם כל מי הוא זה שצריך לשאת בהוצאות. אחר כך יהיה דיון בענין השיעור. ההרשעה היא על אדם שעבר עבירה, יהיו עדויות, ותוך כדי העדויות יביאו גם עד ביחס לשיעור ההוצאות, לכן אינני מבין למה צריך לעשות את הפיצול הזה.

א. יפה: אני חושב, שבמקרה זה ח"כ נ. אליעד צודק. אני לא חושב, שיהיה גוף שיסכים לקבל על עצמו את העבודה הזאת, אם לא יהיה סידור שעל בית המשפט תהיה החובה לקבוע את האשם וגם את שיעור ההוצאות, וכן לקבוע למי זה מגיע. לפי המוצע כאן, משרד התחבורה יצטרך למצוא מישהו שיסכים לכך, שבסופו של דבר עד שהוא יראה פרוטה מההוצאות שהוא הוציא, יעבור זמן רב.

עם ההרשעה, צריכה להיות קביעה של גדל ההוצאות וכן מי זכאי לקבל את התשלום, וזאת תהיה פסיקה של בית-דין. בצורה המוצעת, רשות שמורות הטבע לא תעמוד בזה.

היו"ר י. ארידור: הצעת ח"כ אליעד וח"כ יפה היא למחוק בסוף הסעיף הקודם את המלים: "אם קבע כך", שאתם רוצים לחייב את בית הדין בגזר-הדין לקבוע מי זכאי ובכמה, ז"א לקבוע את השיעור. ההצעה שלכם היא, שבסעיף 7 יכתב: "בית המשפט, בהרשעו אדם לפי סעיף 3 יחייב אותו בתשלום ההוצאות שהוציא", וזאת בניגוד למצב הקיים היום. בית המשפט יהיה חייב לחייב אותו בתשלום ההוצאות, וכן יש הרחבה של מסגרת ההוצאות וגם למי ישולמו ההוצאות האלה.

ג. אליעד: עלול להיות מצב, שבו בית המשפט ימצא את המצב את המצב מסובך מדי, והוא לא ירצה לקבוע באותו שלב. אם אתה בא להוכיח מי הוא הזכאי, תוכיח גם את ההוצאות של הזכאי.

היו"ר י. ארידור: אם לא קבע בית המשפט - יהיה רשאי מי שהוציא הוצאות, להגיש תביעה אזרחית.

י. מינץ: זה עשוי להיות מעסי, וההתרשמות היא שזה יכול לסייע אם תקבל הנוסחה המשמיטה את המלים: "אם קבע כך" והכוללת את החיוב. זה יכול לסייע בהתקשרויות עם קבלנים.

י. בארי: לבית המשפט אין קושי לקבוע מי גרם את הנזק, מי הוציא את ההוצאות וכמה.

י. מינץ: ברגע שהגורם שגרם את הנזק אותר - תחשבוניות נבדקים ע"י המפקח באותו במל, וזה לא יוצר בעיות. אם בית המשפט עוד מסנן זאת, יש לו כל האפשרויות לבדוק את החומר שהוגש לפניו, ואז אני חושב שהתוצאה היא שיקוצר מסך הזמן עד קבלת הכספים.

ב. מואב : לפי הרישא של סעיף 7 בית המשפט ממילא חייב לקבוע את מדת ההוצאות שהוצאו לניקוי הים ומניעת הזיהום, כך שהגוף שביצע את הניקוי ממילא מופיע בבית המשפט, וכך כל הפרוצדורה נעשית בתוך ההליך הזה, ולא צריך הליך נפרד מיוחד. אני בעד זה שסעיף 7 ו-7א. יהיה סעיף אחד, כך שבית המשפט יקבע מי הוציא את ההוצאות ויחייב את מי שגרם נזק שישלם את ההוצאות.

ב.צ.קשת : השופט יושב בענין אשמה של זיהום מי ים. הוא צריך לקבוע האם פלוני אשם בכך או לא. נניח, ששופט יושב בענין תאונת דרכים והוא צריך לקבוע אם הנהג אשם או לא. יחד עם הנהג והמשטרה מופיעה גם אלמנתו של זה שנהרג בתאונת הדרכים ומדברת על הנזק שנגרם לה מהתאונה. אותו דבר, מופיע במשפט בענין זיהום הים, אדם שניקה את הים אחרי הזיהום. האם אין בזה השפעה על השופט אשר ידון במקרה זה את הנאשם לאור הנזק והכסף שהוצא על מה שקרה?

אם תצהיר על חשבון ההוצאות מוגש אחרי ההרשעה, ז"א שהכל בא מחדש ולא תוך כדי הדיון, ז"א צריכים להתקיים שני שלבים של גזר הדין. אם יופיע ראש הגוף שניקה את הים ויודיע שהשקיע בעבודת הניקוי כך וכך, הרי בשלב הראשון כשמדברים על כך אם רב-החובל, למשל, אשם או לא, יש פה השפעה, ואז בשלב אחר יש דיון על הסכום.

מ. גלס : אין לי הרבה נסיון מעשי בענין זה, ואבקש את ח"כ בארי שיתקן אותי אם אני טועה. בסוגיה המקבילה, דהיינו פסיקת פיצויים בצורה מקוצרת, ז"א במסגרת של 1,500 ל"י, נדמה לי ששתי המשפטים אינם מרבים להשתמש באפשרות זאת. אם זה כך, כנראה שיש להם סיבות לענין, ואני רוצה לאמר שתוך כדי הנחה זאת באה ההצעה שלא לחייב את בית המשפט לפסוק בשלב של מתן גזר-דין, אלא לעשות את הסמכות הזאת לאופציונלית, ובגזר-דין זה יהיה לאופציה.

היו"ר י. ארידור : מדוע אתם לא יכולים לכתוב: "מי שהורשע לפי סעיף זה...רשאי בית המשפט לחייב אותו בהוצאות?"

מ. גלס : במצב המשפטי הנוכחי, אני צריך ליצור קדם כל את העילה לתביעה. אני מוכן למחוק את המלים: "אדם זכאי... ז"א יהיה: "מי שהורשע חייב בתשלום ההוצאות".

היו"ר י. ארידור : אנחנו מוחקים בסעיף 7 את הקטע: "האדם הזכאי לתשלום ההוצאות...אם קבע כך".

ב-7א. (1) יהיה: "בית המשפט שהרשיע אדם בעבירה על סעיף 3, רשאי בגזר הדין בנוסף לכל...שהוציאו".

מה שמופיע בהצעה כסעיף 7(1) ו-(2) יהיה סעיף 7(1), וזה אושר.

מה שמופיע בהצעה כ-7א.1 - יהיה 7(2), ורק עד המלים: "...על ידי מי שהוציאן". (המשך הקטע יבוא בהמשך כסעיף 7(5)). א.ו.ר.

מה שמופיע בהצעה כסעיף 7א (2) - יימחק.

סעיף 7(3)

מ. גלס : סעיף זה הוא לפי המתכונת הנהוגה בחוק דיני ענישה לענין החיוב בפיצויים, אגב גזר דין.

היו"ר י. ארידור: זה שביקש את הפיצויים, לא יהיה רשאי לערער.

ב. אליעד: מה יקרה אם הוא קיבל רק 50% מההוצאות?

מ. גלס: הוא יגיש תביעה אזרחית.

ב. אליעד: מדוע אין לזכאי גם כן רשות לערער? אם הגשתי

תביעה על מליון ל"י ובית המשפט פסק לי רק חצי מליון ל"י. מדוע לא תהיה לי זכות לערער כמו לנשפט?

היו"ר י. ארידור: הבעיה האם אותו אדם, שהוציא את ההוצאות לא

קיבל את כלן, האם אנו צריכים לאפשר לו לערער או ללכת לתביעה אזרחית?

ב. אליעד: קדם כל, נקבע כאן אם אנו מקבלים את הסדר

הזה שזכאי יש לו הרשות להגיש את תובענתו, וצריכה להיות לו אותה הזכות שיש לנשפט, על הסכום של גובה הנשק, ויש לו הזכות לערער על גובה הפיצויים המגיעים לו. אחר כך, נדון בענין הפיצול בכלל.

א. יפה: האם יש אפשרות, שיגישו תביעה על הוצאות

שהוכרו ע"י הדרג המיניסטריאלי? המצב הוא, שצריכים למלא טפסים והם צריכים להיות מאושרים ע"י משרד התחבורה. האם אחרי זה יש אפשרות של פסיקה היכולה להקטין את הסכום?

היו"ר י. ארידור: בית המשפט יכול לקבוע אם הוא חושב שזה נכון. ז"א, צריכה להיות אפשרות של ערעור ע"י הזכאי.

מ. גלס: דיברתי קדם על ענין פסיקה של 1,500 ל"י.

אם רוצים לתת, גם למבקש, זכות ערעור - אין לי התנגדות.

היו"ר י. ארידור: השאלה אם אנו צריכים ליצור כאן תקדים, שלא

קיים בפסיקה במקום אחר. אמנם, גם אני לא מתנגד לזה.

ב. צקשת: מופיע כאן מנהל הנמל או היועץ המשפטי, איפה

מופיע זה שהוציא את ההוצאות?

ב. אליעד: הזכאי הוא זה שהוציא את ההוצאות.

י. בארי: לדעתי, יש טעם בדברי ח"כ קשת, וצריך להוסיף

שמי שהוציא הוצאות זכאי להתייב לדיון במשפט הפלילי.

מ. גלס: כתוב: "על פי בקשת מי שהוציאן...".

היו"ר י. ארידור: אני מבין, שיש בטיה בוועדה לתת זכות ערעור

לשני הצדדים, ואין התנגדות מצד המשרדים הממשלתיים. אם כך, טעיף 3 יסוכם כדלהלן:

7(3) החלטה בענין הוצאות לפי טעיף זה, הוא לענין ערעור נשפט ולענין גבית הסכום שנפסק, כפסק דין של אותו בית משפט שניתן בתובענה אזרחית.

סעיף 7(4)

היו"ר י. ארידור: במקום המלים "סעיף קטן (א) - יבוא הסעיף שאליו הדברים מתיחסים. הסעיף צריך להכתב כדלהלן: הורשעו בעבירה כאמור בסעיף... יותר מאדם אחד, רשאי בית המשפט, בחיוב לפי סעיף זה להטיל את ההוצאות על כלם יחד או על כל אחד מהם לחוד, או על כלם או על מקצתם או לקבוע את החלק בסכום ההוצאות שתשלומן יוטל על כל אחד מהחייבים, הכל כפי שנראה לבית המשפט בנסיבות הענין.
או ש ר.

סעיף 7(5) שר המשפטים רשאי לקבוע סדרי דין מיוחדים לענין סעיף זה.

סעיף 7(6)

נ. אליעד: המלים "בדרך של תביעה רגילה" צריכות להיות במקום אחר.

היו"ר י. ארידור: את זה צריך למחוק.

נ. אליעד: מה ז"א " או חלק מהן, שתשלומן לא נפסק" ? אם זאת אופציה, אני מסכים שזאת תהיה אופציה. אבל, רק בתנאי שלא הוגשה בקשה. אם הוא לא הולך לערעור, והוא לא מרוצה מפסק-הדין, הוא ילך לתביעה אזרחית ויתבע את הסכום שנראה לו כמגיע לו.

היו"ר י. ארידור: נניח, שהוא תבע מליון ל"י, והשופט אומר: ביחס לחצי מליון, זה ברור, וזה אני פוסק. ביחס לחצי המליון הנותרים, זה ענין מסובך ואינני יכול לקבוע בענין זה.

נ. אליעד: האופציה צריכה להיות בשלמות; או שאתה תשתמש בזה כאן או שם. לא יתכן, שבית המשפט יגיד שבענין מחצית הסכום הוא השתכנע, וביחס למחצית השניה של הסכום לא שיכנעו אותו ולכן צריכים ללכת לבית משפט אחר בענין זה. לדעתי, הנתבע צריך לדעת, שהוא גמר בענין זה, ולא יובא בכל פעם שוב לבית הדין. האופציה צריכה להיות מוגדרת. התחלת - תסיים הכל. אין לך הוכחות מספיקות - תלך באופציה של דרך אחרת.

י. בארי: באפן בטיסי, נראית לי ההצעה של ח"כ נ. אליעד. לא יתכן בסעיף 7(2) להשאיר את המלים: יהיה סכומו אשר יהיה... " אפשר לאמר, שעד סכום מסויים יפסוק בית המשפט ומי שיש לו תביעות מעל לזה - צריך ללכת מלכתחילה לבית משפט אחר.

מ. גלס: לאחר שניתנה גם למבקש זכות ערעור, אי-ן-לאפשר ל" את הברירה: או יגיש ערעור, או יגיש תביעה אזרחית.

היתי מצמצם את סעיף 7(6) אם לא הגישו בקשה.

היו"ר י. ארידור: אני מבין, שהוא יחכה עם התביעה, אם לא נפסק בבקשה לגופה.

סעיף 7(6) לא פסק בית המשפט בבקשה, לפי סעיף זה, לגופה, לא יגרע הדבר מזכותו של מי שהוציא את ההוצאות לתבען בתביעה רגילה.

סעיף 7א.

הודעת חיוב בהוצאות (1) נמסרה לאדם הזמנה עם ברירה לשלם קנס אגב מתן ברירת קנס כאמור בסעיף 3 א' (1), רשאי מי שמסר לו את ההזמנה לצרף להזמנה הודעת חיוב לגבי סכום ההוצאות שהוצא לניקוי הים, החוף וכל אשר זוהם על ידי השמן שנשפך או שהוזם אגב ביצוע העבירה שבגינה נמסרה ההזמנה, וכן לצרף מביעת הזיהום על ידי השמן שנשפך או שהוזם כאמור או לצמצמו; הודעת החיוב תפרש את הזכאי לסכום ההוצאות הנקוב בה.

מ. גלס : מדובר באותו מקרה, שלאותו מזהם נמסרת ההזמנה בדין עם ברירת תשלום קנס. במקרים של הברירה לשלם קנס, ניתנת למי שמיוחס לו הזיהום, שהות של שלושים יום לשלם את הקנס. בפרקטיקה, במקרים שבהם ניתנה אפשרות של ברירת קנס, או מקרים של דיון משפטי, זה התבטא בסכומים שונים. אנחנו משתדלים שיהיה קשר בין החיוב בקנס ובין החיוב להחזיר את הוצאות הניקוי. כאן מוצע, שיחד עם ההזמנה, שבה מצוין הקנס הקצוב, עם תשלומו רואים את המזהם כמי שהודה והורשע, ותהיה אפשרות למי שמסר את ההזמנה לצרף אליה את החיוב שהוגש לו ולצרף את ההודעה של החיוב בסכום ההוצאות שהוצאו. אם הנאשם במקרה זה ירצה להודות ולשלם את סכום הקנס הקצוב, הוא יצטרך לצרף לזה את סכום ההוצאות.

י. בארי : אם הוא יסכים לקנס ולא להוצאות?

י. מינץ : אז זה יעבור לשיפוט רגיל. אם רוצים שיהיו אמצעים לניקוי החופים, צריך להבטיח, שיחד עם הקנס יהיה גם תשלום ההוצאות האלה.

ב.צ.קשת : קדם, כשדנו האם צריך להביא ראיות או לא - הנועדה החליטה, שצריך להביא ראיות. ז"א, שגם השופטים - אשר אין לחשוד בהם באינטרסנטיות ונטיית שונות - אנו אומרים שהם צריכים לבדוק ויש להוכיח הוכחות.

כאן, אנחנו מוסיפים את הזכות למנהל הנמל או לבא-כח היועץ המשפטי להגיד: תשלם קנס, אבל חוץ מזה תשלם מליון ל"י עבור ניקוי.

הוא לא מסביר מדוע. פשוט, כך הוא רוצה ופוטק. פה, בענין זה, אף אחד לא דורש ממנו ראיות.

מה זה ברירת קנס? במקרים רבים אנשים מוכנים לשלם את הקנס כדי לא להיות מוטרד במשפט. אינני חושב, שאפשר להטיל באפן אדמיניסטרטיבי דבר כזה, כשיש ענין של יחסים רעים בין נמל ובין רב-חובל.

אני חושב, שזה לא הוגן מצדנו לתבוע מהשופט ראיות, ואילו לאדמיניסטרציה לתת אפשרות להטיל חובת תשלום. על ידי מה שמוצע כאן, אנו לא משיגים את מטרת ברירת הקנס שהיא פשוט כדי לקצר פרוצדורה. אנשים ילכו בהרגשה של אי-צדק. הדבר הזה איננו מוצדק.

א. יפה : אפשר להכניס כאן פייסקה האומרת, שהדרישה להוצאות תמסר בצרוף חשבונות שאושרו ע"י הנמל.

ג. אליעד : אם הכוונה היא לכפות על המזיק - על הנאשם - או לשלם גם את הקנס וגם את ההודאה, או לא לשניהם, אז אני מתנגד לניסוח הזה. אני, בהחלט, רוצה שנפצל את זה, ז"א הוא יכול לאמר: בענין הפלילי אני מודה, אבל בענין האזרחי אני מתדיין.

מ. גלס : אם אנחנו נקבל את ההצעה המתקנת את הנוסח, ז"א שתהיה הפרדה בהתנגדות, ואז מספיק ששר המשפטים יכריז על תביעות אלה שאפשר להגיש אותן בסדר דין מקוצר.

ג. אליעד : אם חברת צי"ם זיהמה, ואתה מביא אותה למשפט, אתה שולח לה ישר ברירת קנס, במקום תביעה, והקנס הזה מצרפים אליו את כל החשבונות של משרד התחבורה, ואז אם חברת צי"ם לא רוצה ללכת לסדרי-דין היא משלמת גם את הקנס וגם את ההוצאות. החברה סומכת על משרד התחבורה ומוכנה לשלם את שני הדברים. אני חושב, שזה רעיון טוב.

מ. גלס : אחד החידושים, שאנו מכניסים כאן, זה ליצור יחסים משפטיים ברורים בין מנקי הים ובין המזהמים. מי שמזהם את הים והורשע על כך, חייב לפצות את מי שניקה את הים ולשלם לו את ההוצאות.

אם ניקח מקרה, שמנהל הנמל מגיש לצי"ם חשבון, ואומר שהוציא כך וכך. אם אין ויכוח בין צי"ם ובין מנהל הנמל, אז ברור שצי"ם תשלם, כי איננה רוצה להסתבך במשפטים. אז, אינני יודע מה אנו משיגים כאן ע"י ההפרדה.

אם נקבל את המתכונת שמציע מר י. מינץ, אז יש בדבר הזה רבותא. אם לא מקבלים אותה - חבל לכתוב את כל הסעיף הזה במקרה והוועדה תמליץ על כך, אני אביא זאת בפני שר המשפטים כהמלצה, שהוא יכריז על הראיות כראיות משפטיות.

י. המל : המצב בשטח, בשדה, הוא כזה, שכאשר מדובר על צי"ם, הבעיה כאן אינה בוגעת, כי יש כתובת להגיש תביעה. הבעיה, היא במקרה של אניה שורקית, כפי שהיה ביום שישי, שעה לפני ההפלגה, אחרי הצהרים, האניה זיהמה את הים בצורה רצינית, ופעולות הניקוי נמשכות 4-5 ימים מעבר לזמן ההפלגה. כדי לתת לאניה אפשרות להמשיך בהפלגה הסדירה, צריכים לתת לה אפשרות לתת ערבות שזה ישולם. אני צריך לעמוד אחר כך במשימה. אני מגיש לאניה ברירת-קנס כדי להגיש כתב אישום, כדי שאוכל להגיש "בונד". אני מגיש כתב אישום בו-זמנית או כמה דקות אחרי הזיהום, ואחר כך אני צריך בערובה סכום מספיק.

היו"ר י. ארידור : אם יש לכם קשיים בענין זה, אתם צריכים להגיש סעיף מיוחד לענין זה. תתקנו את התקנות. כך שיתאימו לענין זה, שהעלה מר המל.

י. מינץ : אני עצמי מתלבט בסעיף, שאנו דנים בו. יש לו פנים לכאן ולכאן. אני חושב, שהסעיף כפי שהוא, הוא בכל זאת חיובי. אם לא נהיה בטוחים ביחס לסכום ההוצאות שהוצאו בפועל ביחס לניקוי מסוים - אז נמנע להגיש את האישום עד שהסכום יהיה פחות או יותר ידוע, ואז יש יתרון גדול בנוסח.

אני מוכן, שנקיים התייעצות בענין הפיצול.
נראה לי, שלא יהיה נזק רב למזהמים אם הם יועמדו בפני הברירה.
אם הם יועמדו בפני הברירה אם הם רוצים להודות ולהמנע מאישום,
שלא יסתפקו רק בקנס. לרוב, התשלומים של הוצאות הניקוי הם לא
מעבר לקנס. אלה סכומים די חופפים.

היו"ר י. ארידור: אני תומך בסעיף הזה. הענין של שיקול-דעת
תלוי ברשות התובעת, ז"א היא יכולה לגרור את
הצד השני לבית המשפט בלי ברירת קנס, ז"א ברירת קנס זה הענקת חסד.
כאשר השיקול הוא לתובע, אז לא בגרע שום דבר אם מצמצמים את הזכות
של הנתבע. מה יקרה אם לא נאשר את הסעיף הזה? ממילא אפשר לתת לו
ברירת קנס. אנחנו נותנים פרוצדורה מקוצרת לתשלום עבור גרימת
הנזק. אם הנאשם סבור, שמדת ההוצאות שמחייבים אותו היא סבירה,
הוא ישלם את זה. כל זמן, שיש לנאשם ברירה ללכת לבית המשפט
ולהתדיין על הכל, אז יש כאן "עיסקת חבילה": אתה רוצה לשלם - טוב.
אתה לא רוצה - אתה הולך לבית המשפט.

נ. אליעד: הבעיה היא שויון של אנשים כלפי החוק.

י. בארי: רוב חברי הוועדה בעד פיצול.

היו"ר י. ארידור: אם אדם מודה, משלם את הקנס ויוצא חייב בדין -
תהיה תביעה אזרחית.

כאשר מגישים לגורם המזהם ברירת הוצאות, יכול
להיות שלא מיצו את כל ההוצאות ולכן גם בקנס לא ממצים את כל הקנס.
פשיגשו לו ברירת הוצאות, יכול להיות שלא ימצו את כל ההוצאות,
כאשר רוצים לגבות את זה בצורה מקוצרת. אבל, אם גוררים אותו לבית
המשפט, שם ימצו את הכל. הלא ילכו אחרי בית המשפט לתובענה
אזרחית ורגילה, ואז יצטרכו לכתוב שבברירת ההוצאות לא מחייבת את
התובע. אם כך, למה אני צריך את כל הפרוצדורה הזאת?

נ. אליעד: אם לא מיצו את ההוצאות, אז יש להניח שזה לא
כדאי לו - אז הוא ישלם. אם הוא לא ישלם -
יוליכו אותו לבית המשפט.

היו"ר י. ארידור: אם יש תביעה על מליון ל"י; בתובענה אזרחית -
ילך לבית משפט אזרחי. אם זו תובענה אגב ברירת
קנס - זה ילך לבית דין עליון.

נ. אליעד: צבדוק מה יקרה כשאנו נותנים לאדם ברירת קנס
בהודעה על תשלום. אם הוא הולך לבית המשפט, אז
אם הוא הורשע בברירת קנס מיד מגישים גם את ההוצאות. אם אותו אדם
אומר, שאת ברירת הקנס הוא משלם, זה כאילו הוא הודה והורשע באותו
בית משפט. באותו בית משפט יש המשך של שלב שני של בירור ההוצאות.

אני חושב, שזה דרוש, כי יש הבדלים: אתה יכול
לשלוח לאניה את החשבון בלי לצרף את זה לברירת הקנס, ואז הוא יכול
לשלם את זה בלי הפרוצדורה. אני חושב, שהפרוצדורה נותנת אפשרות
לזרז. יש הבדל אם אתה נותן גם את ברירת הקנס וגם חשבון, ואם הוא
יודע שמביאים אותו לבית המשפט אז הוא י שקול את זה כמה פעמים.

אבל, אם אתה רק שולח לו חשבון, הוא יודע שזה
יכול לקחת כמה זמן.

לכן, אני מציע לא לוותר על הפרוצדורה הזאת.
אם יש פיצול, אתם זוכים בעוד עידוד לנאשם לשלם את הנזק בצורה
יותר מהירה.

י. בארי :

אני מסכים עם כל מה שאמר ח"כ נ. אליעד. כאשר אדם עומד לפני ברירת קנס, ההנחה הטבירה ביותר היא, שהקנס הזה שהוא משלם בברירה יהיה נמוך מהקנס שהוא צפוי לשלם אם הוא יצא חייב בדין.

לכן, אדם החושב שהוא נקי מאשמה ומוכן לעבור את ההליכים, הוא לא ישלם את הקנס, אלא ייכנס להליך משפטי. לא כן מי שאשם. מי שאשם, יאמר: אני אשם, הזרמתי שלא כדין שפכים, ואני אשם בזה, אבל יש לי חילוקי-דעות לגבי הסכום שבו מאשימים אותי.

מדוע לא נאפשר לו לדון בנפרד לגבי הסכום? הוא מודה, שהוא אשם, אבל נרשה לו להתדיין ולהתוכח על גדל הוצאות הניקוי.

א. יפה :

כאשר אדם מודה בברירת קנס, האם זה מוצג משפטי, שהוא אשם?

י. בארי :

בהחלט. הוא אשם. מה שנשאר הוא הדיון ביחס לגובה הסכום.

היו"ר י. ארידור : האם המשפטנים מוכנים לפיצול הזה?

י. מינץ :

אני מבקש לקיים התיעצות בענין זה.

י. בארי :

מר מינץ, אתה עלול להביא לתוצאה הפוכה שאינה רצויה; שאדם אשם הרוצה להודות, יימנע מלהודות באשמתו.

סעיף 7ב.

הורשע אדם בעבירה לפי פקודה זו, רשאי בית המשפט לפי בקשת התובע, לצוות שהקנס שהוטל בגין העבירה ישולם כלו או מקצתו לקרן שתוקם ע"י שר התחבורה כאמור בסעיף 7ד.

יעוד הקנס

היו"ר י. ארידור : למה בית המשפט רשאי לצוות? מדוע בית המשפט צריך להקים קרנות, ולא שר התחבורה הוא שיצווה, שחלק מהקנס יוצבר לאותה קרן? מה זה ענינו של השופט? לא היתי רוצה, שבית המשפט יתעסק בהקמת הקרן הזאת. שר התחבורה מקים את הקרן, ולקרן יש הון אפס, כשאומרים בבית המשפט להטיל 50% לקרן, אז בית המשפט צריך לקבל את בדיקת הנושא של הקרן.

צריך לכתוב, ששר התחבורה הוא שרשאי לצוות שקנס בגין עבירה ישולם כלו או מקצתו לקרן שתוקם.

א. יפה :

שר התחבורה לא יכול להוציא שום צו ביחס לקנסות. אין שר היכול לאמר מה יהיה יעוד הקנס. במדינה, הקנסות כלם מופנים לאוצר. יש כאן נסיון להביא לכך שקנסות מסוימים יהיו מיועדים למטרה מסוימת. זה בית המשפט יכול לצוות.

היו"ר י. ארידור : בתנאי שאין לו שיקול-דעת.

י. מינץ :

המחוקק קבע זאת.

נ. אליעד :

לא צריך שבית המשפט יגיד זאת, אלא הקנס ילך לקרן הזאת.

י. אגרט : מדובר על הקמת קרן ועל כמה מרכיבים שיממנו אותה. אחד מהם זה חלק מהקנסות.

היו"ר י. ארידור : אנו אומרים, שכל הקנסות, ולא חלק מהם, כי אנחנו לא רוצים להטיל על השופט להחליט כמה מהקנס ילך לקרן.

מ. גלס : ניתן להתגבר על זה כך שהשיעור של הקנסות, אשר יופרש לקרן ייטבץ רחב יותר ויהיה באישור שני שרים. השאלה השניה - תהיה ההכרעה בענין זה אשר תהיה - ההוראה יכולה להיות מהרגע שהוקמה הקרן.

י. אגרט : איך תמומן הפעולה של הקרן? הקנס הוא מרכיב אחד ממרכיבים שונים. לכן, אני לא בטוח, שהקנס כלו צריך להיות מרכיב אחד מהמימון. אגרות זה דבר קבוע, וקנסות זה לא דבר קבוע, אלא בהתאם למקרים השונים.

היו"ר י. ארידור : תעשו אתם את הויסות בענין המימון, ולא דרך הקנסות, אלא דרך האגרות או בדרך אחרת.

סעיף זה יהיה כדלהלן: "קנס שהוטל בגין עבירה לפי פקודה זאת ישולם לקרן שהוקמה ע"י שר התחבורה כאמור בסעיף 7ד".
סעיף 7א ו ש ר .

סעיף 7ג

קרן למניעת זיהום הים (1) שר התחבורה רשאי, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, להתקין תקנות בדבר כינונה של קרן למניעת זיהומי ים, במשרד התחבורה.

מ. גלס : הקרן לא תהיה אישיות משפטית נפרדת, אלא תנוהל ע"י משרד התחבורה.

סעיף 7ג. (1) א ו ש ר .

סעיף 7ג (2)

מטרת הקרן תהיה לרכז את האמצעים הדרושים ללחימה בזיהומי ים, למניעת זיהום הים והחופים, לניקויים, ולפיקוח עליהם.

מ. גלס : הקרן הזאת לא תהיה אישיות משפטית נפרדת, אלא יחידה במשרד התחבורה. הסמכויות של רכישה יהיו על פי חוק דיני המדינה.

נ. אליעד : או שאנו קובעים בחוק מה מטרות הקרן, או אנו קובעים שזה שייך למשרד התחבורה וסומכים על משרד התחבורה. המטרה של הקרן הזאת היא שמהכסף הזה של הקרן אפשר יהיה לרכוש אמצעים כדי למנוע את הזיהום של הים.

י. מינץ : סעיף קטן 2 מדבר על ריכוז אמצעים דרושים.

מ. גלס : שר התחבורה ממונה על ביצוע הפקודה העיקרית. מתוך התפקיד הזה, עליו לבצע את כל הפעולות האלה. ז"א, זה נאמר כבר במקומות אחרים. הוא חייב לרכוש את המטלטלים וכו'. מה שכאן נאמר, זה ענין מצומצם ביותר.

נ. אליעד : צריך להוסיף: "לרכז את האמצעים הכספיים".

היו"ר י. ארידור: סעיף 7ג(2) יהיה כדלהלן: "מטרת הקרן לרכז את האמצעים הכספיים ללחימה בזיהומי ים, למניעת זיהום הים והחופים, לניקויים ולפיקוח עליהם".

הסעיף א ו ש ר.

סעיף 7ג(3)

כספי הקרן יועדו למטרות קרן שייקבעו ע"י שר התחבורה באישור שר האוצר.

היו"ר י. ארידור: אינני מבין מדוע צריך כאן אישור שר האוצר? שר התחבורה יפעל במסגרת סמכותו. אינני רואה, שצריך כאן אישור שר עוד שר.

נ. אליעד:

אני מסכים עם היו"ר. כאן יש סמכויות לשר התחבורה. זה צריך להיות: "כספי הקרן יועדו למטרות שייקבעו ע"י שר התחבורה".

י. אגרט:

למעשה, אנחנו קובעים פעולות תיקוב בלי אישור שר האוצר.

היו"ר י. ארידור: לא מדובר על כמות האמצעים. מה שהגדרנו זה ענין הקנסות. מותר לשר התחבורה לקבוע מה לעשות עם הקנסות. ביחס לדברים אחרים, לא אמרנו. לא אמרנו כמה כסף יהיה לו. כמה כסף שיהיה לו - הוא ממונה על כך איך להוציא אותו. או ששר האוצר ינהל את הקרן. אבל, אם שר התחבורה מנהל את הקרן, אינני יודע שבביל מה צריך אישור של שר שני?

י. מינץ:

מבחינת האוצר יש פיקוח של אגף התקציבים על הוצאות. אנחנו מעריכים את זה, שבמקרה זה האוצר התחשב בכך, שיהיה שריון כספיים למטרות של קרן זאת. כדי שתהיה הסכמה של האוצר לשריון זה, אנו מסכמנו שהיעוד של הכספים יעשה בהסכמת שר האוצר.

היו"ר י. ארידור: אז צריך להיות באישור שר התחבורה ושר האוצר.

נ. אליעד:

לא. זה צריך להיות רק באישור שר התחבורה.

היו"ר י. ארידור: מר מינץ לא מסכים לכך שיהיה בלי אישור שר האוצר.

י. בארי:

אז יגישו הסתייגות בענין זה.

היו"ר י. ארידור: אתם רשאים להגיש הסתייגות לכך. נציגי המשלה יכולים להגיש הסתייגות, כי לדעתם זה צריך להיות באישור שר התחבורה ואישור שר האוצר.

הניסוח יהיה: "כספי הקרן יועדו למטרות קרן שייקבעו ע"י שר התחבורה".

סעיף 7ג(4)

בנוסף על הכספים שיועמדו לרשות הקרן מתקציב המדינה, מהקנסות לפי סעיף 7ב' ומהאגרות לפי סעיף 7ד תהיה הקרן רשאית לקבל כספים והקצבות מכל אדם לקידום מטרותיה ופעולותיה.

י. מינץ:

יש חוק של הכנסת, שיצר מצב משפטי, שאין אפשרות להטיל אגרות על קצ"א.

ב. אליעד: גם לא השתתפות בניקוי מי ים וכו' האם אנו מצינו את ההשלכות של הדבר, שהקרן הזאת לא תהיה אישיות משפטית? האם אנו שלמים עם כך, שתהיה קרן שאינה אישיות משפטית, ולא יהיה עליה פיקוח?

היו"ר י. ארידור: מבקר המדינה יבקר את הקרן.

ב. אליעד: אבל, שר התחבורה לא יוכל ליעד את הכספים למטרות שונות אחרות?

י. בארי: מבחינה חוקית אתה מכוסה, כי כתבת מה היעד של הקרן.

מ. גלס: מעמד משרד התחבורה יהיה כמעמד של נאמן לקרן.

היו"ר י. ארידור: בסעיף 7ג(3) אפשר לכתוב, שכספי הקרן יועדו למטרות הקרן בלבד ויוצאו לפי הוראות שר התחבורה.

סעיף 7ג(4) א ו ש ר .

בסעיף 7ג(4) י יכתב "ומהאגרות" ולא "ומהאגרה".

סעיף 7ג(5) שר התחבורה ימנה עובד מדינה שיהיה ממונה על הקרן.

הסעיף א ו ש ר .

היו"ר י. ארידור: אני מבקש, שתביאו לפנינו, בישיבה הבאה. את ענין מניעת האפשרות להתוכח על הקנס בברירת קנס. כמו כן, צריך לבדוק את השאלה שלא תהיה אחריות מוחלטת לגבי המזהמים, כשאנו מגדילים את האמצעים נגדם. לא צריכה להיות אחריות מוחלטת, לפחות לגבי הענין האזרחי. לפחות לגבי הענין האזרחי, צריך לתת להם אפשרות של הגנה. צריך לבדוק את זה.

הישיבה ננעלה בשעה 11.00